

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Plankontoret
Johanna Wiklander

2017-05-05

Dnr KS 2016-133

Kommunstyrelsen

Arkitekturprogram för Linköpings innerstad, utställning

Förslag till beslut

- 1 Samrådsredogörelsen avges i enlighet med Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag.
- 2 Redovisat förslag till Arkitekturprogram för Linköpings innerstad ska ställas ut.

Ärende

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har sedan hösten 2015 arbetat med att ta fram ett Arkitekturprogram för Linköpings innerstad. Syftet med Arkitekturprogrammet är att vara vägledande i arbetet med att bidra till förhöjd kvalitet på stadsbyggandet som helhet samt arkitekturen hos enskilda byggnader och anläggningar.

Ett förslag till Arkitekturprogram för Linköpings innerstad var föremål för samråd under perioden 27 juni till 30 september 2016. Med anledning av de synpunkter som lämnades under samrådet samt fortsatt utredning har planhandlingen reviderats och kompletterats.

Kommunstyrelsen föreslås besluta att förslaget till Arkitekturprogram för Linköpings innerstad ska ställas ut.

Beslutsunderlag:

Bilaga 1 Utställningshandling, Arkitekturprogram för Linköpings innerstad.

Bilaga 2 Samrådsredogörelse, Arkitekturprogram för Linköpings innerstad.

Bakgrund

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har sedan hösten 2015 arbetat med att ta fram ett Arkitekturprogram för Linköpings innerstad. Ett förslag till planhandling var föremål för samråd under perioden 27 juni till 30 september 2016.

Planförfarande

Förslaget till Arkitekturprogram för Linköpings innerstad utgör ett tillägg till *Översiktsplan för staden Linköping* och har upprättats i enlighet med plan- och bygglagen. Detta innebär bland annat att Arkitekturprogrammet har varit föremål för dialog och remissbehandling med allmänheten och berörda myndigheter under ett samrådsskede och att planen nu avses ställas ut.

Planhandlingens innehåll

Syftet med Arkitekturprogram för Linköpings innerstad är att bidra till att höja kvaliteten på stadsbyggandet som helhet och arkitekturen hos enskilda byggnader och anläggningar. Arkitekturprogrammet ska bidra till att stadens växande sker hållbart och med kvalitet. Visionen är att det ska bidra till en intressant och berörande arkitektur i Linköpings innerstad. Utgångspunkten för arbetet är att med ökad medvetenhet i tidigt skede följer högre kvalitet i slutresultatet.

Arkitekturprogrammet redovisar hur Linköpings kommun ser på begreppet arkitektur och dess tre centrala aspekter; berörande, robust och användbar. Kommunen anger genom Arkitekturprogrammet ett ramverk för att förtydliga ansvar och handlingsfrihet för alla aktörer. Framtagna stadsbyggnadsprinciper och strategier syftar till att skärpa idéinnehållet i varje enskilt projekt och därmed kvaliteten på slutresultatet. Arkitekturprogrammet avser därtill att förtydliga ansvarsfördelningen och styrningen av arkitektonisk kvalitet i de kommunala plan-, marktilldelnings- och bygglovsprocesserna så att de blir både effektiva och förutsägbara.

Samråd

Arbetet med att ta fram ett Arkitekturprogram för Linköpings innerstad har bedrivits i projektform där flera tjänstepersoner inom miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen i Linköpings kommun har hört till projektgruppen. Samråd har skett med en referensgrupp där representanter från andra förvaltningar och kommunala bolag har ingått.

Arkitekturprogrammet var föremål för samråd under perioden 27 juni till 30 september 2016. Under samrådstiden hölls tre samrådsmöten i form av workshops där det funnits möjlighet att ställa frågor och diskutera planhandlingen med planförfattare. Utöver samrådsmötena anordnade kommunen även möten för stadens arkitekter och ledningen för Citysamverkan

samt en arkitekturföreläsning riktad till allmänheten med inriktning på Arkitekturprogrammets innehåll. Totalt deltog ca 80 personer i dessa aktiviteter.

Under samrådstiden har det inkommit 30 skrivelser. Av dessa är fem från privatpersoner och resterande från myndigheter och organisationer. 16 av dessa ger uttryckligen sitt stöd för Arkitekturprogrammet.

De huvudsakliga synpunkterna berörde:

- Arkitektonisk kvalitet och arkitektonisk idé
- Stadsbyggnadsprinciperna
- Kulturmiljö och riksintressena
- Processen för implementering och ekonomiska konsekvenser

Inkomna synpunkter har tillsammans med fortsatt utredningsarbete föranlett vissa ändringar av planhandlingen. Det har förtydligats och kompletterats utifrån dialoger och inkomna synpunkter under samrådstiden.

Planhandlingen har i utställningshandlingen förändrats/kompletterats enligt följande:

- **Bakgrund** – arkitekturens och stadsmiljöns betydelse för besöksnäringen har förstärkts i bakgrundstexten. Vikten av god planering och strategiska processer hos alla aktörer har poängterats. Texten har preciserats avseende stadens silhuett.
- **Stadsbyggnad** – För att förtydliga ”det grönas” betydelse för att skapa en både berörande, men också hållbar stad, har stadsbyggnadsprincipen ”Vegetation och vatten i stadsmiljön” kompletterats till att nu även omfatta torg och parker. Deras betydelse för såväl ekosystemet som stadens attraktivitet och kvalitet har förstärkts. Den nya stadsbyggnadsprincipen *Platsens historia* har lagts till och handlar om att se historiska element som en resurs vid formgivning av nya stadsdelar.
- **Hållbart stadsbyggande** – avsnittet har kompletterats med förtydligande av hur Arkitekturprogrammet stödjer kommunens CO₂-neutralitetsmålsättning genom de framtagna stadsbyggnadsprinciperna. Sammantaget leder dessa till ett bättre markutnyttjande och därmed till ett bättre stöd till kollektivtrafik- och cykelresande. Texten om social hållbarhet har kompletterats med att blandade upplåtelseformer kan bidra både till en mer varierad stadsbebyggelse och social sammanhållning. Förtydligande av den kulturella hållbarheten har gjorts bl a genom ovanstående nya stadsbyggnadsprincip.

- **Arkitektur** – Vikten av att arkitekturen är tillgänglig för alla har förtydligats under rubriken *Användbar*. Stycket under rubriken *Robust* har kompletterats med ett resonemang om hur en byggnads totala miljö- och klimatpåverkan bör värderas vid kvalitetsbedömning. Det gäller såväl materialval, produktionsprocesser, möjlig flexibel användning över tid etc. De tidigare *målsättningarna* har ändrats till *tre strategier*. Beskrivningen av vad en *arkitektonisk idé* kan vara, har utvecklats.
- **Arkitektonisk kvalitet i olika sektorer** – under rubriken *Konst i det offentliga rummet* förtydligas att offentlig konst bidrar till visionen om en berörande och intressant stad men att ansvaret för konstnärliga projekt i det offentliga rummet ligger hos Kultur- och fritidsnämnden i kommunen.
- **Tillkommande** – handlingsplan för det fortsatta arbetet.
- **Allmänt** - Mindre effektiviseringar av texten har gjorts, rättningar av felaktiga benämningar och andra justeringar har gjorts utan påverkan på innehållet.

Kommunala mål

I samband med att *Översiktsplan för Linköpings stad* aktualiseringsprövades 2016 kvarstod översiktsplanens utgångspunkt mot 170 000 kommuninvånare med en utblick mot 200 000. Ambitionen att växa till 200 000 invånare gör det rimligt att sträva efter 150 000 människor boende i staden, varav cirka 50 000 i Linköpings innerstad. Arkitekturprogram för Linköpings innerstad är en del i arbetet med att möjliggöra en sådan tillväxt och fortsatt expansion genom att stadens växande sker hållbart och med kvalitet.

I *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* anges en inriktning för utveckling av innerstaden, som innebär en tät och effektiv, trivsamt och spännande innerstad med gator kantade av lokaler med olika verksamheter. Mot denna bakgrund – med fokus på den befintliga staden och med innerstadskvaliteter som konkurrensmedel – arbetar Linköping för att skapa ”mer och bättre innerstad” med en berörande och intressant stadsbebyggelse. Arkitekturprogram för Linköpings innerstad överensstämmer med denna inriktning.

Utställningshandlingar

Utställningshandlingarna som ska bli föremål för kommunstyrelsens godkännande består av:

- Bilaga 1: Arkitekturprogram för Linköpings innerstad, utställningshandling.

- Bilaga 2: Samrådsredogörelse.

Kommunledningskontoret

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Paul Håkansson

Anna Bertilson